

Przedmowa

Książka, którą przedkładamy Czytelnikowi dotyczy prawa intertemporalnego, czyli prawnych rozstrzygnięć zagadnień związanych ze zmianą prawa w stosunku do sytuacji prawnych z elementem dawnym.

Problematyka intertemporalna prawa obejmuje zespół zagadnień o podstawowej doniosłości tak teoretycznej, jak i praktycznej. Dotycząc prawa zmieniającego się w czasie, zmusza do refleksji nad podstawowymi kwestiami jego obowiązywania, w szczególności zmianą, ale i współobowiązywaniem poszczególnych aktów normatywnych, w tym formalnie derogowanych. Unaocznia złożoność procesu wykładni prawa, które jest „wielowarstwowe” nie tylko ze względu na swoją multicytryczność (określenie zapożyczone od *Ewy Łętowskiej*), ale i złożoną strukturę tekstu prawnego, w którym w przypadku stanowienia aktów normatywnych bynajmniej nie dochodzi do prostego zastępowania jednego fragmentu tekstu drugim.

Książka niniejsza stanowi przy tym pierwsze kompleksowe opracowanie problematyki intertemporalnej. Aczkolwiek sytuacja od czasu ukazania się ograniczonej do pewnego konceptu teoretycznoprawnego monografii mojego autorstwa (*J. Mikołajewicz, Prawo intertemporalne. Zagadnienia teoretycznoprawne*, Poznań 2000), uległa radykalnej poprawie, ukazało się bowiem wiele wartościowych opracowań, to jednak do tej pory literatura ojczyzna, i nie tylko, nie doczekała się opracowania, które miałoby aspiracje jak możliwościowego przedstawienia problematyki intertemporalnej: od genezy współczesnego ujmowania intertemporalności, poprzez teoretycznoprawną propozycję rozstrzygania problemów intertemporalnych, przedstawienie podstawowych regulacji i rozstrzygnięć prawa intertemporalnego obowiązującego prawa polskiego, po problemy jego funkcji i aksjologii. Praca szeroko uwzględnia również orzecznictwo sądowe. Napisana została przez zespół autorów teoretyków, w większości zarazem praktyków prawa, w znacznej części czynnych sędziów, posiadających orientację nie tylko w uprawianych przez się dyscyplinach prawnoznawstwa, ale i potrzebach praktyki stosowania prawa.

Poza celami *stricte* poznawczymi, książka stawia sobie za zadanie udzielenie pomocy borykającym się z tą wyjątkowo złożoną problematyką przy stosowaniu prawa. W tym sensie adresowana jest nie tylko do uczonych prawa czy studiujących prawo, jako propozycja określonej koncepcji teoretycznej i metodologicznej, ale i praktyków prawa: sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy, urzędników oraz wszystkich zainteresowanych tą problematyką prawną, dostarczając konkretnych propozycji stawiania i rozwiązywania problemów intertemporalnych. Naszym zamiarem było, aby poza walorami teoretycznymi posiadała wymiar praktyczny, stanowiąc źródło wskazówek rozstrzygania złożonych problemów intertemporalnych w praktyce stosowania prawa. Przyjmujemy przy tym, za Ludwigiem Boltzmannem, że nie ma nic bardziej praktycznego od dobrej teorii.

Poznań, maj 2015 r.

Jarosław Mikołajewicz